

KONYA EREĐLİ
REHBERLİK VE
ARAŐTIRMA
MERKEZİ
MÜDÜRLÜĐÜ

*ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA MERKEZİ VE ÖZEL EĞİTİM
ALT SINIFLARI İÇİN
SINIF REHBERLİK PROGRAMI*

2015-EREĐLİ

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
SUNUŞ.....	3
Özel Eğitim Uygulama Mrk. Sınıf Rehberlik Program	3
Programın Genel Amaçları.....	4
Programın Yapısı	4-5
Rehberlik Programının Uygulanması	6
Programda Kullanılacak Yöntem Ve Teknikler	7
Etkinliklerin Uygulanması.....	7-8
Ölçme Ve Değerlendirme.....	8
Yeterlilik Alanlarına Göre Kazanımlar	9
Yeterlilik Alanlarına Göre Kazanımlar Ve Göstergeler	10-17
EKLER	18
DEĞERLENDİRME FORMU	19
REHBERLİK ETKİNLİK PLANI.....	20
REHBERLİK ÇERÇEVE PLANI	21

SUNUŞ

2012-2013 eğitim öğretim yılı itibariyle 6287 sayılı ilköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkındaki kanunla daha önce kesintisiz sekiz yıl olan temel eğitim on iki yıla çıkarılmış, eğitim kademeleri 4+4+4 olarak düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye bağlı olarak özel eğitim okullarımız da Özel Eğitim Uygulama Merkezi 1. Kademe,2. Kademe ve Özel Eğitim İş Uygulama Merkezi(3.Kademe) olmak üzere kademelere ayrılmıştır.

MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından özel eğitim uygulama merkezi haftalık ders çizelgesi hazırlanmış ve kabul edilmiştir. Kabul edilen bu çizelgeyle ‘‘Rehberlik’’ dersi uygulamaya konmuştur.

Özel eğitim uygulama merkezlerinde ve özel eğitim (ağır-orta) sınıflarında rehberlik faaliyetlerinin daha etkin sürdürülebilmesi ve bu okullardaki öğrencilerin gelişimleri desteklemek için, kurumumuz Rehberlik Hizmetleri Bölümünce ‘‘Mesleki Eğitim Merkezi Sınıf Rehberlik Programından da yararlanarak okullarımızın ihtiyaçlarına uygun olarak ‘‘**Sınıf Rehberlik Programı**’’ hazırlanmıştır. Hazırlanan rehberlik programının, okullarımız Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Yürütme Komisyonlarınca kabul edilip, 2015-2016 eğitim öğretim yılından itibaren bakanlığımız tarafından ‘‘Özel Eğitim Uygulama Merkezi Sınıf Rehberlik Programı’’ hazırlanıncaya kadar kullanılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA MERKEZİ SINIF REHBERLİK PROGRAMI

Özel eğitimde rehberlik çalışmalarının daha etkili yürütülebilmesi, sınıf öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerine daha aktif katılmaları ve bu okullara devam eden öğrencilerin hayata hazırlanma sürecinde desteklenmeleri amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencilerin derslerle birlikte ve yaşam becerileri ile örtüşmüş bir takım kazanımlarla desteklenmesi düşünülmüştür. Bu nedenle özel eğitim kapsamındaki öğrencilere dönük rehberlik hizmetleri daha çok bireysel ihtiyaçlara dönük olacak şekilde planlanmalıdır. Öğrencilerin eğitsel, mesleki ve kişisel sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla akademik derslerle entegre hazırlanan program, daha çok öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçları doğrultusunda bireysel sunuma uygun şekilde hazırlanmıştır.

PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Özel Eğitim Sınıf Rehberlik Programı'nı tamamlayan öğrencilerin;

1. Okula ve çevreye etkin olarak uyum sağlama,
2. Kendini tanıma ve geliştirme,
3. Toplumsal rollerini fark etmeyi sağlama,
4. Başkalarıyla olumlu ilişkiler kurma ve sürdürme,
5. Topluma uyum sağlayacak yaşam becerileri kazanma,
6. Hayatını güvenli ve sağlıklı sürdürmek için olumlu tutum ve davranışlar geliştirmeleri Amaçlanmaktadır

PROGRAMIN YAPISI

Program hazırlanırken İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sınıf Rehberlik Programında olduğu gibi kişisel – sosyal, eğitsel rehberlik alanları temel alınmıştır.

Kişisel-Sosyal Rehberlik; bireyin kişisel ve sosyal gelişimi için gerekli ihtiyaçlarını Karşılama, topluma uyumunda yardımcı olmak amacıyla yürütülen hizmetlerdir.

Eğitsel Rehberlik; bireyin öğrenmesini kolaylaştırmak, öğrendiklerini günlük hayatta Kullanmalarına katkı sağlamak, yeterliliklerinin farkına vardırma, yeteneklerini geliştirmek, etkili yaşam becerileri kazandırmak amacıyla birey için uygun ve etkin bir öğrenme ortamı oluşturmak amacıyla yürütülen hizmetlerdir.

Programda Yer Alan ve Yukarıdaki Gelişim Alanlarıyla İlgili Yedi Yeterlik Alanı

1. Okula ve Çevreye Uyum,
2. Kendini Kabul,
3. Kişiler arası İlişkiler,
4. Aile ve Toplum,
5. Güvenli ve Sağlıklı Hayat,
6. Eğitsel Gelişim,

Yeterlik alanları hazırlanan “İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sınıf Rehberlik Programı”nın temel aldığı yeterlilik alanlarıdır. Ancak; eğitsel başarı yeterlik alanı akademik başarı olarak algılandığından “Eğitsel gelişim” olarak düzenlenmiştir. Aynı zamanda “Eğitsel ve Mesleki Gelişim” alanı da “eğitsel gelişim” olarak düzenlenmiştir. Bu program çerçeve program niteliğindedir. Öğrencilerin, çevrenin ve okulun ihtiyaçlarına göre programda değişiklikler ve düzenlemeler yapılabilir. Düzenlemelerin öğrencilerin ihtiyaçları ve gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak yapılması önemlidir. Bu düzenlemeler, özel eğitim sınıf öğretmeni ve okul rehber öğretmenin ortak çalışmalarıyla yapılmalıdır.

Nazlı (2011)’e göre programda sınıf rehberliği kazanımları (öğrenme ürünleri) en basitten en karmaşığa doğru aşamalı olarak sıralanmalıdır. Taksonominin üst düzeyindeki davranışlar bunlar için ön koşul niteliğindeki alt düzey davranışlardan daha karmaşık olup herhangi bir düzeydeki davranışın kazanılması bir alt düzeydeki davranışın kazanılmasına bağlıdır. Programın uygulanmasında öğrencilere kazandırılacak kazanımlar çalışılırken bu hususa dikkat edilmelidir.

Kapsamlı Gelişimsel Rehberlik tasarlanırken özellikle programlarda rehberlik hizmetlerine özgü taksonominin hazırlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Gelişimsel rehberlik programlarında 1966-1968 yılları arasında Wellman ve Moore tarafından geliştirilen taksonomi kullanılmaktadır. Rehberliğin üç boyutu (eğitsel, mesleki, kişisel-sosyal gelişimi) dikkate alınarak geliştirilen taksonomiye göre “Gelişimsel öğrenme sürecinin ilk düzeyi farkındalık ve algılama, ikinci düzeyi ilişkileri ve anlamları kavramlaştırma, üçüncü düzeyi davranışlarda kalıcılık ve etkililiktir

Kazanımlar bu üç boyut dikkate alınarak hazırlanmıştır. Programda algılama düzeyi, çevreye yönelme (okul kurallarını fark etme, toplumsal rol ve görevleri fark etme, çalışma dünyası hakkında bilgi edinme, kendi cinsiyet rollerinin farkında olma vb. gibi), benliğe yönelme (bedensel özellikleri fark etme, yetenek ve ilgileri fark etme, duyguları fark etme, başkalarını kendinden ayırt etme vb.gibi) kazanımlarla bu üç boyut ele alınmıştır. Bireyin sosyal açıdan istenilen davranışları edindiği öğrenmelerden oluşan ve kişiler arası ilişkiler yeterlilik alanı olarak ifade edilen alanda ise akranları ve diğer kişilerle etkili iletişim kurma, dinleme becerisi kazanma, çevresine uyum sağlama, yaşam rolleri kazanımları, yaşam becerileri kazanma, kendini tanıma gibi alanlarda kazanımlar söz konusudur. Yeterlik alanları ve kazanımların belirlenmesinde gelişimsel rehberlik modelinin temel felsefesi ve nihai amacı dikkate alınmıştır. Özellikle sınıf rehberliği etkinlikleri programının kazanımları öğrencinin gelişimini etkileyen yeterlilikleri kazanma, bireyin yaşam süresince rolleri kazanma, kişisel, sosyal, eğitsel alanlar dikkate alınarak belirlenmiştir. Ayrıca bireysel eğitim boyutunda öğrencilerin gelişim özellikleri ve gelişim görevleri de dikkate alınmış ve kazanım tablosu bu gelişim özellikleri ve görevleri boyutunda hazırlanmıştır. Son olarak programda yeterlik alanları ve kazanımlar belirlenirken ulusal düzeyde benimsenmiş olan eğitim politikası, eğitimin genel amaç ve ilkeleri dikkate alınmıştır. Gelişimsel rehberliğin tüm programlarındaki esneklik bu programda da tanınmış ve her okulun kendi yapı ve ihtiyacı, MEB önerilerinin de dikkate alınarak kendi sınıf rehberlik programının yeterlilik ve kazanımlarına karar vermelerini de imkân sağlamış, bu amaçla kazanım kılavuzu hazırlanmıştır.

REHBERLİK PROGRAMININ UYGULANMASI

Programın uygulanmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır.

1. Program rehberlik saatinde ilgili sınıf öğretmeni tarafından uygulanır ancak rehber öğretmen tarafından uygulanması gereken özel kazanımlar ise özel eğitim öğretmeni ile işbirliğinde uygulanır.
2. Program içinde seçilen kazanımlar ve göstergeler yaşam becerileri kapsamında ve diğer derslerdeki kazanımları destekleyecek şekilde hazırlanmıştır.
3. Programda yer alan kazanımların hazırlanmasında öğrencilerin gelişimsel özellikleri dikkate alınmıştır.
4. Kazanımların işleniş sırasında öğrencilerin öncelikli ihtiyaçları, belirli gün ve haftalar, okulda düzenlenen sosyal etkinlikler dikkate alınarak değişiklikler yapılabilir.
5. Programın etkililiğinin sağlanması için okul müdürü, okul rehber öğretmeni, sınıf rehber öğretmeni ve veli işbirliğinin sağlanması ve sorumluluklarını yerine getirmesi gerekmektedir.
6. Okul müdürü; programın etkili yürütülebilmesi için uygun çalışma ortamlarının hazırlanması, gerekli materyallerin temin edilmesi ve okul öğretmenleri, yöneticileri ve veliler arasında eşgüdüm sağlanması konularında çalışmalar yürütmelidir.
7. Okul rehber öğretmenin, sınıf rehber öğretmenlerine gerekli desteği sağlaması ve programın uygulanmasına ilişkin geri bildirimleri değerlendirerek önlemler alması gerekmektedir. Rehber öğretmen program içerisinde destek gerektiren konularda sınıf öğretmenleri ile birlikte ortak çalışmalı, velileri program konusunda bilgilendirmeli ve programla eş güdümlü olarak veli eğitimine yönelik programlar hazırlamalıdır.
8. Sınıf rehber öğretmeni sınıf uygulamalarına hazırlıklı katılmalı, öğretmenler ve veliler ile işbirliği yaparak öğrencilerin gelişimini takip etmeli, okul rehber öğretmeni ile eş güdümlü çalışmalı ve velilerin program sürecine katılması için gerekli çalışmalar yürütmelidir.
9. Programın uygulanması sürecinde okul aile iş birliği kaçınılmazdır. Bu sebeple kazanımlara yönelik yaşantıların aile ortamında da sağlanması, takibinin yapılması ve aile katılımı programın etkililiğini artırmak için gereklidir.
10. Sınıf rehberlik programı ile bireyin gelişimine katkı sağlanırken aynı zamanda okul rehberlik servisleri tarafından ebeveyn tutumları, bireyler için kullanılan pekiştiricilerin düzeyi, türü ve yapısı arasında tutarlılık, aile içi iletişim gibi konularda aile odaklı programlarla desteklenmektedir. Aileler, öğrencinin takibi ve değerlendirilmesinde sınıf ve okul rehber öğretmenine destek sağlamalıdır.
11. Sosyal beceri kazandırmanın amacı problemi ortadan kaldırmak veya olası bir problemi engellemekten ziyade bireyleri yetişkin yaşamına hazırlamak, toplumsal yaşama uyum sağlama yeterlilikleri kazandırarak bireyi desteklemektir. Bu bakımdan sosyal beceri kazandırmada, bireyin kendini rahat hissedeceği ortamlar ve eğlenceli etkinliklere fırsat verilecek çalışmalar düzenlenmelidir.

PROGRAMDA KULLANILACAK YÖNTEM VE TEKNİKLER

Bireylerin çevreleriyle daha fazla etkileşimde bulunmalarına olanak sağlayan, işbirliğine dayalı, yaşam becerilerini kazandırmaya dönük öğrenme ortamı hazırlama, kalıcılığını sağlama boyutunda tekrarlar ve pekiştirme tekniklerinin kullanılmasına fırsat veren bir öğrenme sürecinin oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda programın uygulanmasında örnek olay incelemesi-tartışması (Örnek olaylar önceden hazırlanıp öğrencilere grup içinde okunarak tartışma), rol oynama (özellikle ısınma turlarında, öğrencinin kendini fark etmesi), sınıf içinde proje çalışmaları, küçük grup çalışmaları, öğretmenin rol olması, gösterip yaptırma, problem çözme, bireysel çalışma, beyin fırtınası, gösteri, soru-cevap, benzetim, ikili ve grup çalışması, eğitsel oyunlar, grup tartışmaları (yardımcı ip uçları verme, eksikleri tamamlama, doğru cevapları ve olumlu davranışları pekiştirme ve tüm öğrencilerin katılımını sağlama) gibi sınıf rehberliği etkinliğinde kullanılabilecek yöntem ve tekniklere yer verilebilir.

Özellikle beceri eğitiminde (sosyal beceri/yaşam becerileri) model alınan davranışın doğru taklit edilmesi, model alınan davranışa dikkat edilmesine odaklanılmalı ve gruptaki her bir öğrencinin kazandırılacak davranışı bireysel olarak tekrar etmesi sağlanmalıdır. Bu yöntemde gözlenen davranışın ardından taklit edilmesi veya davranışın kalıcılığının sağlanması adına etkinliklerin zaman aralıklarıyla tekrar edilmesine ve güdülenme için pekiştirme tekniklerinin kullanılmasına dikkat edilmelidir.

ETKİNLİKLERİN UYGULANMASI

Öğrenci grubuna hangi konuda çalışılacağı etkinlik öncesinde açıklanmalıdır. Süreç boyunca uyulması gereken kurallar belirlenmelidir. Öğretmen etkinlik uygularken ses tonunu iyi bir şekilde kullanmalıdır. Etkinlikleri uygularken öğretmen etkinliği zevkli hale getirmeli, aktif olmalı ve öğrenciyi gözlemleyebilmelidir.

Etkinliklerin amacına ulaşabilmesi için öğretmenlerin etkinliklere daha önceden hazırlık yapmaları önerilir. Etkinlik için önceden hazırlanacak materyal veya sınıf ortamının önceden o etkinliğe göre hazırlanması gerekebilir. Etkinlikler konusunda gerektiğinde okul rehber öğretmeninden yardım alınabilir.

Öğrencinin etkinlik süresince kullanılan materyale baktığı, materyali kullanmaya aktif katıldığı, drama tekniği kullanıldığında rol aldığı, kullanılan araç gereçleri toplamaya ve düzeltmeye yardım ettiği gözlemlenerek öğrencilere teşekkür edilmeli ve uygun ödüller kullanılmalıdır.

Öğretmenler etkinlikleri uygularken heterojen gruplarla çalıştıkları için öğrencilerin özelliklerini dikkate almalıdırlar. Etkinliklerde görsel materyallerin daha çok kullanılması ve etkinliklerin bir süreç içinde tekrarlanması gereklidir.

Öğrencilere açık ve net yönergeler kullanılmalıdır. Geri bildirimlerin öğrenciye güven verici bir şekilde sunulması önemlidir. Soyut kavramlar etkinliklerle somutlaştırılmalı, etkinliklerde oyun ve dramaya yer verilerek etkinlikler çekici hale getirilmelidir. Etkinlikler süresince olumlu davranışların pekiştirilmesi öğrencide özgüven yaratılmasında etkili olacaktır. Mümkün olduğunca her bir öğrencinin öğrenme hızına göre hareket edilmelidir.

Her öğrenciye grubun bir parçası olduğunu hissettirmeli, öğrencinin sosyal gelişimi için sosyal kabul görmesinin önemini kazandırmalıdır.

Kazanımlar göstergelerle desteklenmekte ve basitten karmaşığa doğru bir öğrenme modeli oluşturulmaktadır. Bu nedenle öğretmenler sabırlı ve her öğrencinin kendi içinde başarılı olabileceğini unutmamalıdır.

Etkinlikler uygulanırken;

1. Grup içinde tüm öğrencilerin katılımı sağlanabiliyor mu?
2. Öğrenciler hangi ortamlarda grup içinde etkin olmaktadır?
3. Öğrenci daha çok kendisi ile mi, arkadaşları ile mi ilgileniyor?
4. Öğrenci kendisine bir şey söylenildiğinde tepki veriyor mu?
5. Sınıf içi etkileşim hangi etkinliklerde daha çok artıyor?

Öğretmen bu tür sorulara yanıt bulduğunda etkinliklerin etkililiğini araştırmalı ve öğrencilerin katılımının sağlanmasında eksiklikleri ortaya çıkarmalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Eğitimde değerlendirme; eğitim programının geçerliliğinin ve öğretimin etkinliğinin anlaşılması, öğrenme eksikliklerinin belirlenmesi, öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmesi ve öğrenci başarısının değerlendirilmesi amaçlarıyla kullanılır.

Eğitim öğretim etkinlikleri değerlendirilirken öğrencilerin konu alanına yönelik bilgi, beceri ile tutumlar, ilgiler, öğrenme stilleri gibi duyuşsal özellikleri dikkate alınmalıdır.

Genel olarak değerlendirme, eğitimin başında yapılan girdilerin değerlendirilmesi, eğitim süreci sırasında yapılan sürecin değerlendirilmesi ve eğitim sonunda yapılan çıktıların değerlendirilmesi olarak sınıflanabilir.

Öğrencinin gelişimsel açıdan değerlendirilmesi ve sürekli takibi için öğrenme eksikleri ve bu eksiklere yol açmış olması beklenen güçlüklerin ortaya çıkarılması önemlidir. Etkinliklerin sınıf içinde etkililiği, bireylere uygunluğu, uygulama aşamasında etkililiği, eksikleri, tamamlanması gereken yönleri, bireylerin kazanma düzeyleri, performanslarının değerlendirilmesi sınıf rehber öğretmeni ile okul rehber öğretmenin karşılıklı etkileşimleriyle gerçekleştirecekleri çalışmalarla yapılması önemlidir. Bu amaçla hazırlanan örnek formların veya sınıf öğretmeni tarafından sınıfın ve etkinliğin düzeyine göre hazırlanan formların kullanılması öğrencinin takibi ve değerlendirilmesi programın önemli bir parçası olarak görülmektedir. Nazlı (2011)'e göre sınıf rehberliği etkinliklerinin önceden belirlenmiş kazanımları, öğretim yöntemleri ve değerlendirme süreci olması önemlidir. Bu bağlamda önceden belirlenmiş kriterlere göre değerlendirme aşamasında hazırlanan ölçme araçları, kontrol listeleri (neden sorusuna cevap arama), gözlem, görüşme, etkinlik değerlendirme formları, öğrenci değerlendirme formları gibi değerlendirme araçları kullanılabilir.

Öğrencilerin program hedeflerine ulaşma derecesine ilişkin verileri elde etme, programın uygulayıcılarının kendilerini değerlendirme, kullanılan yöntemleri değerlendirme gibi unsurlar da göz önünde bulundurulmalıdır.

YETERLİLİK ALANLARINA GÖRE KAZANIMLAR

NO	YETERLİLİK ALANLARI
YETERLİLİK	OKULA VE ÇEVREYE UYUM
1.	Öğretmenini ve sınıf arkadaşlarını tanır.
2.	Sınıf kurallarına uyar.
3.	Okulun bölümlerini tanır.
4.	Okul servisi kurallarına uyar.
5.	Okul kurallarına uyar.
6.	Eğitim ortamında verilen görevi yapar.
7.	Farklı ortamların kendine özgü kuralları olduğunu fark eder.
YETERLİLİK	KENDİNİ KABUL
8.	Bedensel özelliklerini belirtir.
9.	Başkalarının istek ve duygularını fark eder.
10.	Kendi duygularının farkında olur.
11.	Hatalı davranışları ayırt eder.
12.	Hatalı davranışların nasıl düzeltileceğini fark eder.
YETERLİLİK	KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER
13.	Başkalarıyla etkili iletişim kurar.
14.	Gerekli durumlarda sırasını bekler.
15.	Arkadaşlık ilişkilerinde yardımlaşmanın önemini fark eder.
16.	İhtiyaç duyduğu durumlarda yardım ister.
17.	Gerektiğinde başkalarına yardım eder.
18.	Öfkesini kontrol eder.
19.	Problem çözme sürecinin basamaklarını ifade eder.
20.	Günlük yaşamda sorun çözme basamaklarını kullanır.
21.	İletişimde nezaket sözcüklerini yerinde kullanır.
22.	Kişisel sınırların farkında olur.
23.	Kendini koruma becerisi kazanır.
YETERLİLİK	AİLE VE TOPLUM
24.	Aile içinde kendi sorumluluklarını yerine getirir
25.	Aile üyeleriyle birlikte yapılan etkinlikleri açıklar.
26.	Çevreyi korumaya karşı duyarlı olur.
YETERLİLİK	GÜVENLİ VE SAĞLIKLI HAYAT
27.	Sağlıklı hayat için gerekli alışkanlıklar edinir.
28.	İhtiyaç duyduğu/duyacağı konularda kimlerden yardım alabileceğini bilir.
29.	Günlük hayatında tehlike oluşturacak durumları fark eder.
30.	Kendini tehlike oluşturacak durumlardan korur.
31.	Zararlı alışkanlıklardan kendini korumanın önemini kavrar.
YETERLİLİK	EĞİTSEL GELİŞİM
32.	Okul araç gereçlerini tanır.
33.	Okul araç gereçlerinin kullanımına özen gösterir.
34.	Grupta işbirliği içinde çalışır.
35.	Serbest zamanını ilgileri doğrultusunda değerlendirmenin önemini kavrar.

YETERLİLİK ALANLARINA GÖRE KAZANIMLAR VE GÖSTERGE TABLOSU

YETERLİLİK ALANI	KAZANIM NO	KAZANIMLAR	GÖSTERGELER	AÇIKLAMALAR
OKULA VE ÇEVREYE UYUM	1	Öğretmenini ve sınıf arkadaşlarını tanır.	1.Sınıf içinde ismi söylenen arkadaşını gösterir. 2. İsmi söylendiğinde öğretmenini gösterir. 3. Gösterilen arkadaşının ismini söyler. 4. Gösterildiğinde öğretmenin ismini söyler.	
OKULA VE ÇEVREYE UYUM	2	Sınıf kurallarına uyar.	1.Ders hazırlıklarını yapar. 2. Öğretmenini sırasında bekler. 3. Yönergelere uygun şekilde ders ve etkinliklere katılır. 4. Sınıfta söz alarak konuşur. 5. Dersle ilgili malzemeleri kullandıktan sonra yerine koyar.	
OKULA VE ÇEVREYE UYUM	3	Okulun bölümlerini tanır.	1. Sınıfının yerini gösterir. 2. Tuvaletlerin yerini gösterir. 3. Yemekhanenin yerini gösterir. 4. Okul rehberlik servisinin yerini gösterir. 5. Müdür yardımcılarının yerini gösterir. 6. Okul müdürünün yerini gösterir. 7. Okul revirinin yerini gösterir.	

OKULA VE ÇEVREYE UYUM	4	Okul servis kurallarına uyar.	1. Servise biniş saatinde, belirlenen yerde servisi bekler. 2. Servisin durmasını bekler. 3. Servis görevlisinin talimatlarını dinler. 4. Gösterilen yere oturur. 5. Serviste araç hareket halinde iken oturmaya devam eder. 6. Servis okula gelince görevlinin yönergesi ile servisten iner.	
OKULA VE ÇEVREYE UYUM	5	Okul kurallarına uyar.	1. Derse zamanında girer. 2. Çöpleri çöp kutusuna atar. 3. Koridorlarda uygun şekilde yürür. 4. Okul giriş ve çıkışlarında görevlinin yönergelerine uyar. 5. Okul bahçesinde belirlenen kurallara uyar. 6. Okul tuvaletlerini temiz kullanır.	
OKULA VE ÇEVREYE UYUM	6	Eğitim ortamında verilen görevi yapar	1. Yönergeyi dinler. 2. İstenilen görevi yerine getirmek için harekete geçer. 3. Görevi istenen zamanda yerine getirir.	
OKULA VE ÇEVREYE UYUM	7	Farklı ortamların kendine özgü kuralları olduğunu fark eder.	1. Verilen/gösterilen ortamın kurallarını söyler. 2. Verilen/gösterilen ortamlara ilişkin kuralların benzerliklerini söyler. 3. Verilen/gösterilen ortamlara ilişkin kuralların farklılıklarını söyler. 4. İstekleri ile kurallar çatıştığında kurallara uygun davranır.	

KENDİNİ KABUL	8	Bedensel özelliklerini belirtir.	1. Saç rengini söyler. 2. Göz rengini söyler. 3. Ten rengini söyler. 4. Boyunun ölçüsünü söyler. 5. Kilosunu söyler.	
KENDİNİ KABUL	9	Başkalarının istek ve duygularını fark eder.	1. Verilen resimlerdeki duyguları (korku, öfke, sevinç, üzüntü) söyler. 2. Arkadaşlarının istek ve duygularını söyler. 3. Verilen örnek olaydaki kişilerin istek ve duygularını söyler.	
KENDİNİ KABUL	10	Kendi duygularının farkında Olur.	1. Kendisinde gördüğü olumlu yönleri söyler. 2. Başkalarında gördüğü olumlu yönleri söyler.	
KENDİNİ KABUL	11	Hatalı davranışları ayırt eder.	1. Örnek verilen davranışlar arasından hatalı olanları belirler. 2. Hatalı davranışlara örnekler verir.	
KENDİNİ KABUL	12	Hatalı davranışları nasıl düzelteceğini fark eder.	1. Verilen örnekler arasında hatalı davranışın yerine koyacağı doğru davranışı söyler. 2. Yaptığı hatalara örnekler verir. 3. Hata yapmanın doğal olduğunu kabul eder.	
KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	13	Başkalarıyla etkili iletişim kurar.	1. Uygun zamanı bekler. 2. Konuşan kişiye dönük durur. 3. Göz temasını kurar. 4. Ses tonunu ayarlar. 5. Duygu ve düşüncelerini dile getirir. 6. Karşı tarafı etkin şekilde dinler.	

KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	14	Gerekli durumlarda sırasını bekler.	1. Sıranın en sonuna gider. 2. Sırasını takip eder.	
KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	15	Arkadaşlık ilişkilerinde yardımlaşmanın önemini fark eder.	1. Yardımlaşmaya örnekler verir. 2. Yardımlaşmanın arkadaşlık ilişkilerini güçlendirdiğini söyler.	
KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	16	İhtiyaç duyduğu durumlarda yardım ister.	1. İhtiyaç duyduğu konuyu dile getirir. 2. İhtiyaç duyduğu konuda izin alarak yardım ister. 3. Gerekli yardımı alır. 4. Teşekkür eder.	
KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	17	Gerektiğinde başkalarına yardım eder.	1. Yardım isteyen kişiyi dinler. 2. Yardım eder.	
KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	18	Öfkesini kontrol eder.	1. Öfkeyle baş etme yöntemlerinden kendisine uygun olanı seçer. 2. Seçtiği yöntemi uygular. 3. Gerektiğinde yardım ister.	
KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	19	Problem çözme sürecinin basamaklarını ifade eder.	1. Problemi tanımlar. 2. Problemin kaynağını söyler. 3. Problemin çözüm yollarını söyler. 4. Çözüm yollarından en uygun olanını söyler.	

KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	20	Günlük yaşamda sorun çözme basamaklarını kullanır.	1. Belirlediği çözüm yolunu uygular. 2. Sonuçlarını değerlendirir. 3. Gerektiğinde ilgili kişiden/ kaynaktan (öğretmen, usta, arkadaş vb.) yardım alır.	
KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	21	İletişimde nezaket sözcüklerini yerinde kullanır.	1. Karşısındakinden bir şey isterken "lütfen" sözcüğünü kullanır. 2. İsteği gerçekleştirildiği için karşısındakine "teşekkür ederim" der. 3. Karşısındaki kişi yaptığı bir şey için teşekkür ederim dediğinde "bir şey değil/önemli değil" Sözcüğünü kullanır. 4. "Lütfen, teşekkür ederim, bir şey değil/önemli değil" sözcüklerini günlük yaşamında yerinde kullanır.	
KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	22	Kişisel sınırların farkında olur.	1. Kişisel sınırları zorlayan durumlara örnekler verir. 2. Israr edilen durumlarda, durumdan hoşnut olmadığını belirtir. 3. Kendisine yapılmasını istemediği bir davranışı başkasına yapmaz. 4. Kişisel sınırlarını korumaya yönelik yapacaklarını ifade eder.	
KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	23	Kendini koruma becerisi kazanır.	1. İstenmedik durumlarda "hayır" der. 2. Gerektiğinde yardım ister.	

AİLE VE TOPLUM	24	Aile içinde kendi sorumluluklarını yerine getirir	1. Almış olduğu sorumlulukları zamanında yerine getirir.2. Sorumlulukları yerine getirirken gerektiğinde yardım alır.	
AİLE VE TOPLUM	25	Aile üyeleriyle birlikte yapılan etkinlikleri açıklar.	1. Ailesiyle birlikte yapılacak etkinliklere örnek verir.2. Ailesiyle birlikte yapılan bir etkinliği söyler.3. Kendisinin etkinlikteki rolünü anlatır.	
AİLE VE TOPLUM	26	Çevreyi korumaya karşı duyarlı olur.	1. Çevreyi korumanın canlılar için önemli olduğunu söyler.2. Çevreyi korumak için neler yapılacağı konusunda örnekler verir.3. Çevreyi koruma konusunda arkadaşlarını uyarır.4. Çevreyi korumanın faydalarını söyler.	
GÜVENLİ VE SAĞLIKLI HAYAT	27	Sağlıklı hayat için gerekli alışkanlıklar edinir.	1. Sağlıklı yaşam için kişisel bakımına dikkat eder.2. Cep telefonu, televizyon, internet vb. araçlara ihtiyacı kadar zaman ayırır.	
GÜVENLİ VE SAĞLIKLI HAYAT	28	İhtiyaç duyduğu/duyacağı konularda kimlerden yardım alabileceğini bilir.	1. Yardıma ihtiyaç duyduğu/duyabileceği konulara örnekler verir.2. Yardım ihtiyacı olduğunda yardım isteyebileceği kişileri sıralar.3. Yardım alacağı kurum/kuruluşları sıralar.	

GÜVENLİ VE SAĞLIKLI HAYAT	29	Günlük hayatında tehlike oluşturacak durumları fark eder.	1. Verilen örnek olaylar içinden tehlike oluşturacak durumları seçer.2. Evde tehlike oluşturacak durumlara örnek verir.3. Okulda tehlike oluşturacak durumlara örnek verir.4. Çevrede tehlike oluşturacak durumlara örnek verir.5. İşyeri vb. yerlerde tehlike oluşturacak durumlara örnek verir.	
GÜVENLİ VE SAĞLIKLI HAYAT	30	Kendini tehlike oluşturacak durumlardan korur.	1. Karşılaştığı durumun tehlikeli olup olmadığına karar verir.2. Tehlikeli durumlarla karşılaştığında ortamdaki uzaklaşır.3. Tehlikeli durumlarla karşılaştığında yardım ister.	
GÜVENLİ VE SAĞLIKLI HAYAT	31	Zararlı alışkanlıklardan kendini korumanın önemini kavrar.	1. Zararlı alışkanlıkları sıralar.2. Zararlı madde kullanımını sonucunda karşılaşılan problemleri söyler.3. Zararlı alışkanlıklardan kendini korumak için baş etme yöntemlerini kullanır.	
EĞİTSEL GELİŞİM	32	Okul araç gereçlerini tanıır.	1. Okul araç gereçleri arasından ismi söylenen araç gereci gösterir.2. Gösterilen araç gerecin ismini söyler.3. Gösterilen araç gerecin işlevini söyler.	

EĞİTSEL GELİŞİM	33	Okul araç gereçlerinin kullanımına özen gösterir.	1. Okul araç gereçlerini temiz kullanır. 2. Araç gereçleri zarar vermeden kullanır. 3. Okul araç gereçlerini kullandıktan sonra yerine koyar.	
EĞİTSEL GELİŞİM	34	Grupta işbirliği içinde çalışır.	1. Grup üyeleri ile görev paylaşımı yapar. 2. Gerekli materyalleri paylaşır. 3. Farklı görüşleri dinler. 4. Arkadaşlarının işlerini bitirmelerine yardımcı olur. 5. Gerektiğinde grup arkadaşlarından yardım ister.	
EĞİTSEL GELİŞİM	35	Serbest zamanını ilgileri doğrultusunda değerlendirmenin önemini kavrar.	1. Sunulan etkinlikler arasından ilgilendiği etkinliği söyler. 2. İlgilendiği etkinliklere örnekler verir. 3. Serbest zamanını hangi etkinliklerle değerlendireceğine karar verir.	

EKLER

ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA MERKEZİ SINIF REHBERLİK PROGRAMI DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrencinin Adı Soyadı:..... Tarih:...../...../.....

	KAZANIM	YARDIMLA	BAĞIMSIZ	AÇIKLAMA
1.	Öğretmenini ve sınıf arkadaşlarını tanıır.			
2.	Sınıf kurallarına uyar.			
3.	Okulun bölümlerini tanıır.			
4.	Okul servisi kurallarına uyar.			
5.	Okul kurallarına uyar.			
6.	Eğitim ortamında verilen görevi yapar			
7.	Farklı ortamların kendine özgü kuralları olduğunu fark eder.			
8.	Bedensel özelliklerini belirtir.			
9.	Başkalarının istek ve duygularını fark eder.			
10.	Kendi duygularının farkında Olur.			
11.	Hatalı davranışları ayırt eder.			
12.	Hatalı davranışları nasıl düzeltereğini fark eder.			
13.	Başkalarıyla etkili iletişim kurar.			
14.	Gerekli durumlarda sırasını bekler.			
15.	Arkadaşlık ilişkilerinde yardımlaşmanın önemini fark eder.			
16.	İhtiyaç duyduğu durumlarda yardım ister.			
17.	Gerektiğinde başkalarına yardım eder.			
18.	Öfkesini kontrol eder.			
19.	Problem çözme sürecinin basamaklarını ifade eder.			
20.	Günlük yaşamda sorun çözme basamaklarını kullanır.			
21.	İletişimde nezaket sözcüklerini yerinde kullanır.			
22.	Kişisel sınırların farkında olur.			
23.	Kendini koruma becerisi kazanır.			
24.	Aile içinde kendi sorumluluklarını yerine getirir			
25.	Aile üyeleriyle birlikte yapılan etkinlikleri açıklar.			
26.	Çevreyi korumaya karşı duyarlı olur.			
27.	Sağlıklı hayat için gerekli alışkanlıklar edinir.			
28.	İhtiyaç duyduğu/duyacağı konularda kimlerden yardım alabileceğini bilir.			
29.	Günlük hayatında tehlike oluşturacak durumları fark eder.			
30.	Kendini tehlike oluşturacak durumlardan korur.			
31.	Zararlı alışkanlıklardan kendini korumanın önemini kavrar.			
32.	Okul araç gereçlerini tanıır.			
33.	Okul araç gereçlerinin kullanımına özen gösterir.			
34.	Grupta işbirliği içinde çalışır.			
35.	Serbest zamanını ilgileri doğrultusunda değerlendirmenin önemini kavrar.			

REHBERLİK DERSİ ETKİNLİK PLANI

Öğrencinin Adı Soyadı:

Sınıfı:

Tarih:

Öğrenci Performans Düzeyi:

Yeterlilik Alanı:

Kazanım:

Göstergeler:

Kullanılacak Araç-Gereç Ve Yöntemler:

Etkinlik Süreci:

Değerlendirme:

1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									

Değerlendirme sistemi:

+: Bağımsız

S: Sözel yardım

M: Model olma

F: Fiziksel yardım

Sınıf Rehber Öğretmeni

Sınıf Rehber Öğretmeni

REHBERLİK DERSİ BİREYSEL ÇERÇEVE PLANI

Öğrencinin Adı Soyadı:..... Sınıfı:.....

ETKİNLİK TARİHİ	KAZANIM	GÖSTERGELER	KULLANILACAK ARAÇ-GEREÇLER	KULLANILACAK YÖNTEMLERVE TEKNİKLER
1.HAFTA				
2.HAFTA				
3.HAFTA				
4.HAFTA				
5.HAFTA				
6.HAFTA				
7.HAFTA				

OKUL REHBERLİK VE DANIŞMA HİZMETLERİ YÜRÜTME KOMİSYONU

Komisyonumuzca öğrencilerimizin ihtiyaç ve gelişim özellikleri dikkate alınarak hazırlanan okulumuz ‘Sınıf Rehberlik Programı’ 2015-2016 eğitim öğretim yılı itibariyle uygulanmasına komisyonumuzca karar verilmiştir.